

RODZICE TO PEŁNOPRAWNI PARTNERZY SZKOŁY

– W jaki sposób szkoły dostosowują się do nowego zmodernizowanego modelu nadzoru pedagogicznego?

– Z tym nie powinno być problemu, ponieważ zmiany zostały wprowadzone w sposób wyważony i w porozumieniu ze środowiskiem oświaty. Nie są zaskoczeniem, ale potwierdzeniem zgodności działania szkoły z przepisami prawa oświatowego. Ewaluacja, najważniejsza część nowego modelu, to zaplanowany i podporządkowany wymaganiom metodologicznym sposób zbierania i przetwarzania informacji między innymi o efektach, jakie osiąga szkoła w różnego rodzaju testach czy konkursach oraz rezultatach uczniów, a także sposobach zarządzania i organizacji, o działaniach podejmowanych w szkole, atmosferze i stwarzaniu możliwości dla całej społeczności szkolnej do osiągnięcia najwyższych efektów pracy. Ewaluacja jest opisana w 4 obszarach i 17 wymaganiach, wykorzystuje różne metody badawcze, daje wyniki o dużej wiarygodności i większej efektywności. Jest spojrzeniem z zewnątrz na pracę szkoły. W pierwszym roku funkcjonowania nowego modelu badaniami ewaluacyjnymi objęto szkoły, które same się do tego zgłosiły, a dyrektorzy tych szkół brali udział w przygotowaniach i mieli możliwość wyrażania opinii na temat narzędzi, sposobu przeprowadzania badań. Następnie dzielili się doświadczeniami z dyrektorami pozostałych placówek na specjalnych konferencjach. Oswajali więc i odca-

rowywali tę nową formę pedagogicznego nadzoru zewnętrznego.

– Jaka jest rola rodziców w nowym modelu nadzoru pedagogicznego?

– Rodzice są równoprawnymi partnerami szkoły, ważną częścią społeczności szkolnej. Mogą wyrażać opinie dotyczące wszystkich spraw placówki. W przedszkolu czy szkole podstawowej rodzice są niekwestionowanymi rzecznikami swoich małych dzieci, które dopiero uczą się wyrażać i formułować własne opinie. W sprawach działań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych, ale również dydaktycznych czy wspierających rodzice byli zapraszani i motywowani do współpracy. W szkołach zaś, gdzie te relacje nie miały charakteru współpracy, nowy model nadzoru zmusza nauczycieli do zapraszania rodziców, wskazuje ich dużą rolę w szkole.

– Czy ich głos może coś poprawić w życiu szkoły i spełnianiu wymagań ewaluacyjnych?

– Rodzice są szkole nie tylko potrzebni, ale wręcz niezbędni. Ich rola w spełnianiu wymagań ewaluacyjnych jest znacząca. Rodzice zgodnie z nowym rozporządzeniem, które weszło w życie 17 listopada 2010 roku o organizacji i pomocy psychologiczno-pedagogicznej, biorą bezpośredni udział w pracy zespołów specjalistów organizujących wsparcie rozwoju dziecka. Realizacja większości wymagań jest niemożliwa bez współpracy z rodzicami. Wspólne zadania do realizacji przez rodziców i szkołę można znaleźć, dokonując analizy niemal każdego wymagania ewaluacyjnego,

Dyrektor Urszula Skrzypczak

FOTO MATERIAŁY PRASOWE

ale jak duża jest rola rodziców w szkole, wskazuje wprost wymaganie opisane jako „Rodzice są partnerami szkoły”. Opisuje ono, czy szkoła pozyskuje i wykorzystuje opinie rodziców na temat swojej pracy. Rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły i procesów nauczania, sprawdzane jest, czy ich opinie mają wpływ na działania szkoły, czy szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci i czy rodzice są informowani o rozwoju ich dzieci, a także czy są oni zaangażowani we współpracę ze szkołą. By zrealizować te wymagania, trzeba założyć i zrealizować dialog we wszystkich ważnych sprawach dotyczących dzieci. Dialog pomiędzy rodzicami

a nauczycielami i wychowawcami to jest podstawa prawidłowego rozwoju dziecka.

– W jaki sposób można zachęcić rodziców do większej aktywności?

– Takich sposobów jest kilka. Na pewno warto zmienić charakter spotkań z rodzicami. To nie mogą być tylko szytywne wywiady. To powinno być zebranie, w którym nauczyciel, czyli osoba odpowiedzialna za kierowanie klasą, musi stwarzać warunki bezpiecznej wymiany spostrzeżeń. A więc takie, w których rodzice wiedzą, że informacje przekazywane nauczycielowi trafią do dyrektora, problem zostanie omówiony i trafi do nich informacja zwrotna. Nauczyciel musi również stworzyć takie warunki, że rodzice zechcą przyjść do szkoły. Na forum szkoły za stwarzanie tych warunków odpowiedzialne są osoby zarządzające szkołą, w tym dyrektor, a na forum klasy każdy nauczyciel.

– Pani szkoła przeszła już badanie wizytatorów ds. ewaluacji. Jak to wyglądało w praktyce?

– Tak, badanie zostało przeprowadzone w grudniu 2009 roku i zakończone w styczniu 2010 roku. Prowadzone było przez trzech wizytatorów. Byliśmy pierwszą szkołą w województwie małopolskim, w której zbadano realizację wszystkich 17 wymagań wpisanych w nowym modelu nadzoru. Badanie przebiegło zgodnie z procedurami. Objęto nimi zarówno uczniów, rodziców, jak i nauczycieli. Wszystkich badano ankietowo, jak i poprzez wywiad grupowy. Przeprowadzono również wywiad indywidualny z dyrekto-

rem, wywiad grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego, z partnerami szkoły. Prowadzono obserwacje lekcji, całej placówki, zajęć pozalekcyjnych, analizowano też dokumentację szkoły. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport. Wyniki tego raportu są jawne. Obejmuje on podstawowe obszary działania szkoły – efekty działalności dydaktycznej i wychowawczej, procesy zachodzące w szkole, jej funkcjonowanie w środowisku i zarządzanie. W raporcie uwzględniono także wyniki naszej ewaluacji wewnętrznej, którą przeprowadziliśmy wcześniej.

– Czy szkoła zmieniła się w jakiś sposób po wprowadzeniu nowego modelu?

– Ewaluacja pozwoliła spojrzeć na pracę szkoły oczyma badaczy zewnętrznych, opisujących ją bez emocjonalnego zaangażowania i zestawień ten opis z dotychczasowymi wyobrażeniami osób związanych z naszym środowiskiem szkolnym. Były to spostrzeżenia spójne z naszymi, ale też takie, nad którymi rada pedagogiczna musiała się zatrzymać i podjąć działania doskonalące. Wyniki zawsze można poprawić, nawet wtedy gdy są bardzo dobre, bo takie uzyskaliśmy. Ewaluacja to bardzo dobre narzędzie do pracy zespołów nauczycielskich i narzędzie wspierające pracę kadry zarządzającej. Wskazuje też na dużą rolę rodziców i środowiska lokalnego w działaniach oświatowych. Natomiast ewaluacja wewnętrzna pozwala obserwować zmiany, które zachodzą w placówce.

Rozmawiała OZ

WICEMINISTER EDUKACJI KRYSZYNA SZUMILAS: PRZEPYTALIŚMY 41 TYS. RODZICÓW

KROK W DOBRYM KIERUNKU

Wiceminister edukacji Krystyna Szumilas

– Stawianie wymagań i kontrola. Czy szkoły mają być zarządzane teraz niczym nowoczesne przedsiębiorstwa?

– Jasne określenie wymagań sprzyja podnoszeniu jakości pracy, w tym również szkoły. Wymagania stawiane szkołom pokazują, jak działać, aby uzyskać najlepsze wyniki. Są też informacją pokazującą, jak powinno się myśleć o zarządzaniu szkołą. Także w szkole ważne jest stosowanie współczesnych koncepcji i metod zarządzania. Trudno wyobrazić sobie szkołę osiągającą wysokie wyniki bez pracy zespołowej nauczycieli, bez utrzymywania dobrych relacji z otoczeniem czy też bez ciągłego doskonalenia i uczenia się.

– Ważnym elementem nowego systemu nadzoru jest głos rodziców. Ilu z nich wypowiedziało się do tej pory?

– Ponad 41 tysięcy. Rodzice powinni zabierać głos w sprawie edukacji swo-

ich dzieci i być partnerami szkoły. Dobrze, że rodzice biorą udział w badaniu ewaluacyjnym i mają wpływ na ustalanie poziomu spełniania wymagań przez szkołę.

– Pewnie oceny rodziców bardzo różnią się od ankiet nauczycielskich...

– Analizując dane na temat spełniania wymagań „rodzice są partnerami szkoły”, zauważamy, że istnieje różnica między głosem rodziców i nauczycieli. Wielu nauczycieli jest zaskoczonych wypowiedziami rodziców o braku wpływu na życie szkoły. To skłania szkoły do myślenia, jak zmienić relacje z rodzicami i co zrobić, aby włączyć rodziców w działania szkoły.

Rozmawiała OZ

Minister Szumilas podkreśla, że dzieci to nasza przyszłość

FOTO MATERIAŁY PRASOWE